

Verfijnde vocale verleiding

‘Amors Spiel’

Esther Valentin – mezzo-sopraan

Anastasia Grishutina – piano

14/01/20 Deventer Schouwburg

399ste concert serie Stichting Kamermuziek Deventer

Door Maarten Mestrom

DEVENTER – Op het Internationale Vocalisten Concours in Den Bosch afgelopen november wonnen mezzosopraan Esther Valentin en pianiste Anastasia Grishutina weliswaar niet de prijs van de vakjury maar wel de publieksprijs én de persprijs én de ‘junior juryprijs’. In Deventer, tijdens het 399ste concert in de serie kamermuziek, was te horen waarom. Van verstild tot uitbundig, van perfecte techniek tot ‘performance’, zangeres Esther Valentin (Heidelberg, 1993) en pianiste Anastasia Grishutina vormen een muzikaal duo dat het publiek weet te verleiden.

Valentin en Grishutina lieten tijdens het recital verschillende gezichten zien. Was het deel na de pauze, met de titel ‘Amors Spiel’ vitaal, geestig, aan het slot uitbundig en een beetje op effectbejag gericht, het eerste deel, waarin Schubert centraal stond, kenmerkte zich door puurheid en ‘muziek om de muziek’. Het was vooral vóór de pauze dat beide dames lieten horen hoe goed ze technisch en inhoudelijk zijn. Na de pauze lieten ze horen dat ze ook een feestje kunnen bouwen.

Valentin beschikt over een fraaie en natuurlijke mezzosopraan. Haar zang komt opmerkelijk lichtvoetig en soepel over. Het lijkt een prachtige stem voor kamermuziek, maar geen operastem. Totdat ze – na de pauze – een paar keer flink uithaalt en je hoort dat volume er weldegelijk ‘in’ zit.

Valentin liet horen het geconcentreerde pianissimo tot in de puntjes te beheersen. En was het niet Ravel die zei dat pianissimo de grootste kracht is in de muziek? De ruimte tussen ‘iets en niets’ waar de muziek geboren wordt.

Zo werd het lied ‘Erster Verlust’ van Schubert op tekst van Goethe een juweeltje van zuiverheid, verleiding en ontroering. Zo zou je elke avond Schubert willen horen. Geen Teutoonse krachtpatserij maar de klank van een eenzame merel in een uitgestrekt Duits woud.

Schubertiaans

Na een hele serie Schubertliederen, prachtig waren onder meer ook ‘Des Fischers Liebesgluck’ D 933 en ‘Der Fischer’ D 225 -- en pianiste Anastasia die door haar subtiële spel en haar Schubertiaans ronde brilletje aan een hedendaagse feminiene Schubert deed denken -- werd het deel voor de pauze afgesloten met ‘A Che Tranquillo Mar’ van de Nederlandse componiste, arrangeur en contra-bassistes Sylvia Maessen (1959), die zelf ook aanwezig was bij dit concert. ‘A Che Tranquillo Mar’ was vorig jaar een van de verplichte stukken voor de finalisten van het Internationale Vocalisten Concours in Den Bosch maar bleek ook goed op zichzelf kunnen staan. Een lied in gematigd modern klassiek idioom, waarbij je hoort dat de componiste affiniteit heeft met volksmuziek, die er een heel klein beetje doorheen klom.

Amor

Na de pauze werden de teugels gevierd. ‘Sonst’ van Hans Pfitzner (1869-1949) op tekst van Joseph von Eichendorff is een knettergek lied waarbij je je als luisteraar zit af te vragen of het serieus bedoeld is of dat je voor het lapje wordt gehouden. ‘Sonst’ klinkt als een Schubert pastiche met hier en daar een vleugje Bach en beeldt een liefdesspel uit dat door met een voltreffer van Cupido’s pijl wordt beslecht.

Dan volgt weer wat redelijk ernstig repertoire van Hugo Wolf en Schubert, met veel liefdesverdriet en onvervuld verlangen. Vervolgens blijkt dat die brave Joseph Haydn een onverwachte kant heeft. ‘Die zu späte Ankunft der Mutter’ gaat over een moeder die bij haar ongehuwde dochter arriveert als ‘het erge’ (om literatuurrecensent Martin Ros te citeren) – overigens tot genoegen van de dochter - nèt is gebeurd. Repertoire van de eerbiedwaardige Haydn dat in een Berlijnse cabaretshow niet zou misstaan.

Schuberts ‘Gretchen am Spinnrade’ D 118 kreeg een prachtige klassieke uitvoering, waarbij beide dames fraai lieten horen over welk smachtend verlangen het lied gaat. Ook na de pauze interessant modern repertoire in de vorm van enkele liederen van de Duitse componist en pianist Moritz Eggert (Heidelberg, 1965). Zijn cyclus *Neue Dichterliebe* is een zoektocht naar het ‘moderne klassieke lied’, hedendaagse Duitse gedichten gezet op hedendaagse muziek; van ‘Rondeau Allemagne’ (tekst Barbara Köhler) was vooral de pianopartij sterk met zijn voortdurende warreling van hoge noten, ‘herz vers sagen’ (tekst Albert Ostmaier) bevatte een indrukwekkende vocale climax en vormde de logische afsluiter.

Valentin en Grishutina trokken ook de allerlaatste scepticus – voor zover nog aanwezig – over de streep met de aanstekelijke toegift ‘(he shouted) Amor’ van William Bolcom (1938) dat begint met een licht swingend Latijns-Amerikaans ritme en ermee eindigt dat zelfs het kerkkoor Amen vervangt door ‘Amor’.

Volgend concert in de serie Kamermuziek Deventer:

- **Maandag 17 februari 2020 20:00 uur:** Feestelijk 400ste Concert: Lucas & Arthur Jussen

